

SABOR REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89 Ustava Republike Hrvatske, a u svezi s člancima 6. i 7. Ustavnog zakona za provedbu Ustava Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o popisima birača

Proglašavam Zakon o popisima birača, kojeg je Sabor Republike Hrvatske donio na sjednicama Vijeća udruženog rada 28. ožujka 1992, Vijeća općina 28. ožujka 1992. i Društveno-političkog vijeća 28. ožujka 1992.

Broj : PA4-17/ 1-92.

Zagreb, 31. ožujka 1992.

Predsjednik Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r

ZAKON

o popisima birača

Glava I

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom se uređuje način i postupak vođenja popisa birača. Popisi birača se vode radi evidentiranja hrvatskih državljana koji imaju biračko pravo.

Članak 2.

Hrvatski državljanima ostvaruju biračko pravo temeljem upisa u popis birača.

Članak 3.

Popisi birača su javne knjige.

Članak 4.

Popis birača se vodi za područje svake općine. Za hrvatske državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, popis birača se vodi u gradu Zagrebu. U diplomatsko-

konzularnim predstavništvima i inozemnim uredima Republike Hrvatske u inozemstvu izradit će se popisi birača za glasovanje hrvatskih državljana koji imaju boravak u inozemstvu ili se tamo zateknu u doba izbora za Sabor Republike Hrvatske i predsjednika Republike Hrvatske.

Glava II.

POPIS BIRAČA

1. Vođenje popisa birača

Članak 5.

Popis birača je jedinstven i stalan.

Članak 6.

U popis birača upisuju se hrvatski državljani koji su navršili 18 godina života osim onih koji su pravomoćnom sudskom odlukom potpuno lišeni poslovne sposobnosti.

Članak 7.

Hrvatski državljani koji imaju biračko pravo upisuju se u popis birača u mjestu prebivališta u Republici Hrvatskoj.

Članak 8.

Hrvatski državljanin može biti upisan u popis birača samo jedne općine.

Članak 9.

Popis birača ima slijedeće rubrike: redni broj, prezime i ime, nacionalnost, jedinstveni matični broj građana, spol, datum rođenja, prebivalište (ulica i kućni broj, selo, zaselak, naselje) i primjedba. Uz popis birača vodi se imenik (registar), u koji se po prezimenima abecednim redom upisuju birači. Imenik se može voditi posebno i uz svaki svezak popisa birača. Imenik ima slijedeće rubrike: redni broj, prezime i ime, nacionalnost, prebivalište i redni broj popisa birača, odnosno sveska popisa birača. Sve promjene kole se unose u popis birača odnosno svezak popisa birača unose se i u odgovarajuće rubrike imenika. Imenik se može voditi i u obliku kartoteke.

Članak 10.

Popis birača može se, na temelju odluke općinske skupštine, voditi automatskom obradom podataka ili u obliku kartoteke.

Odredbe ovoga zakona koje se odnose na način i postupak vođenja popisa birača primjenjuju se i na popise birača vođene automatskom obradom podataka.

U slučajevima kada se popis birača vodi u obliku kartoteke, za svakog građanina vodi se posebna kartica.

Glede sadržaja pojedinih kartica i načina vođenja kartoteke, primjenjuju se odredbe ovoga zakona.

Članak 11.

Popis birača vodi općinski organ uprave nadležan za poslove opće uprave (u daljnjem tekstu: nadležni organ).

Članak 12.

Popis birača sastavlja se u jednom primjerku, a vodi se u svescima po područjima koja određuje općinska skupština.

Ako područje obuhvaća više naselja, za svako naselje može se voditi poseban svezak popisa birača.

Općinska skupština može odrediti da se za naselja ili dijelove naselja na području općine za manje od 100 stanovnika ne vode posebni svesci popisa birača, nego da su građani iz takvih naselja ili dijelova naselja upisuju u sezak popisa birača koji se vodi za najbliže naselje na području općine.

Općinska skupština može odrediti da se za područje grada ili većeg naselja vodi poseban svezak popisa birača za pojedine dijelove grada odnosno naselja (blokovi, ulice i dr.) prema biračkom mjestu.

Posebni svesci popisa birača za sva naselja na području pojedine općine čine jedinstveni popis birača te općine.

Članak 13.

Popis birača iz članka 4. stava 2. ovoga zakona vodi se u svescima odvojeno po državama u kojima hrvatski državljani imaju prebivalište u inozemstvu.

Članak 14.

Hrvatski državljani koji se nalaze na službi u oružanim snagama i na služenju vojnog roka, te članovi posade pomorskih i riječnih brodova Hrvatske trgovačke mornarice upisuju se u popis birača u mjestu prebivališta.

Nadležnom organu za popis birača moraju se dostaviti podaci o hrvatskim državljanima s biračkim pravom iz stavka 1. ovoga članka.

Nadležni organ za popis birača dostavlja izvode iz popisa birača za osobe iz stavka 1. ovoga članka nadležnoj izbornoj komisiji radi pravovremene dostave izbornog materijala.

U popis birača upisuju se i hrvatski državljani s boravištem u inozemstvu koji imaju biračko pravo. Ovi se građani upisuju u popis birača, prema njihovom prebivalištu u Republici Hrvatskoj, prije odlaska u inozemstvo.

2. Način upisa u popis birača

Članak 15.

Upisivanje u popis birača obavlja se na temelju podataka iz evidencije o hrvatskom državljanstvu i prebivalištu, drugih javnih isprava ili drugih vjerodostojnih dokaza.

Članak 16.

Matični ured dužan je nadležnom organu koji vodi popis birača dostavljati izvještaj o osobama s područja općine koje su, prema podacima u matičnim knjigama navršile 18 godina života, kao i izvještaje o umrlim osobama koje su starije od 18 godina.

Policijske uprave ili policijske stanice koje vode evidenciju prebivališta, dužne su nadležnom organu koji vodi popis birača dostavljati podatke o prijavljenim osobama s navršenih 18 godina života kao i podatke o prijavi i odjavi prebivališta osoba koje su navršile 18 godina života.

Općinski sud dužan je dostaviti pravomoćnu sudsku odluku kojom je neka osoba potpuno lišena poslovne sposobnosti nadležnom organu koji vodi popis birača za onu općinu na čijem je području prebivalište takve osobe.

Članak 17.

Nadležni organ koji vodi popis birača dužan je odmah izvršiti upise odnosno brisanje iz popisa birača temeljem akta organa iz članka 16. ovoga zakona.

Nadležni organ, koji vodi popis birača, upisat će osobe iz članka 16. stavka 2. ovoga zakona i na njihov zahtjev. Istovremeno s upisom u popis birača, općinski organ uprave izvijestit će radi brisanja iz popisa birača nadležni organ uprave u dosadašnjem mjestu prebivališta.

Ako nadležni organ koji vodi popis birača na drugi način nesumnjivo utvrdi da su u popis birača upisane pojedine osobe koje su umrle ili su se za stalno odselile s područja općine, donijet će rješenje o njihovu brisanju iz popisa birača. Rješenje o brisanju iz popisa birača osobe koja se za stalno odselila s područja općine, dostavit će se toj osobi ako je poznata njezina adresa, a ako njezina adresa nije poznata - kao i za osobu koja je umrla - rješenje će se objaviti na oglasnoj ploči nadležnog organa u mjestu njezina posljednjeg prebivališta.

Članak 18.

Ispravci i dopune popisa birača vrše se odmah nakon saznanja činjenica za ispravak odnosno dopunu popisa birača.

Članak 19.

Brisanje pojedinih osoba iz popisa birača vrši se tako da se u popisu birača precrtava njezino prezime i ime, a u primjedbi se navodi broj akta na temelju kojeg je izvršeno brisanje.

3. Popis birača za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i inozemnim uredima Republike Hrvatske

Članak 20.

Radi provođenja glasovanja na izborima za Sabor Republike Hrvatske i predsjednika Republike Hrvatske u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i inozemnim uredima Republike Hrvatske izradit će se popis birača za glasovanje (u daljnjem tekstu: popis za glasovanje).

U popis za glasovanje iz prethodnog stavka upisuju se hrvatski državljani, koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, temeljem izvoda iz popisa birača iz članka 4. stavak 2. ovoga zakona.

U popis za glasovanje iz stavka 1. ovoga članka upisuju se i hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji u doba izbora imaju boravište u inozemstvu ili se

tamo zateknu, a žele svoje pravo glasovanja ostvariti u inozemstvu. Hrvatski državljani iz stavka 3. ovoga članka, koji u doba izbora neće glasovati u domovini, upisuju se u popis za glasovanje na osobni zahtjev temeljem dokaza o hrvatskom državljanstvu i biračkom pravu (domovnica, putovnica, osobna iskaznica).

Članak 21

Popise za glasovanje temeljem kojih će se na dan izbora glasovati u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i inozemnim uredima Republike Hrvatske, zaključuje i ovjerava svojim potpisom ovlašteni predstavnik predstavništva ili ureda.

4. Ispravci, dopune i zaključivanje popisa birača nakon raspisivanja izbora

Članak 22.

Odmah po raspisivanju izbora, a najkasnije u roku tri dana od dana raspisivanja izbora, nadležni organ obavijestit će građane objavom da mogu pregledati popis birača i tražiti njegov ispravak. Općinska skupština treba prilikom raspisivanja izbora odrediti, da nadležni organ za vođenje popisa birača provjeri jesu li u popis birača upisani svi državljani koji su navršili 18 godina života, a imaju prebivalište na području općine, kao i jesu li iz tog popisa brisana imena osoba s biračkim pravom koje su umrle ili osobe koje su navršile 18 godina života a koje su odjavile prebivalište.

Članak 23.

Svaki građanin ima pravo pregledati popis birača i tražiti njegovu dopunu ili ispravak. Građanin može podnijeti zahtjev za upis, dopunu ili ispravak, ako on ili neki drugi građanin nije upisan u popis birača, ili ako je upisana osoba koja nema biračko pravo ili nema prebivalište na području te općine, ili osoba koja je umrla, ili je njegovo ime ili ime druge osobe nepravilno upisano. Zahtjev za upis, dopunu ili ispravak popisa birača može se podnijeti najkasnije 14 dana prije dana određenog za održavanje izbora. Usmeni ili pisani zahtjev za upis, dopunu ili ispravak popisa birača podnosi se nadležnom organu koji vodi popis birača. Ako je zahtjev podnesen usmeno, nadležni organ sastavit će o tome službeni bilješku. Ako nadležni organ utvrdi da je zahtjev osnovan, izvršit će upis, dopunu ili ispravak popisa birača.

Članak 24.

Nadležni organ zaključuje popis birača i dostavlja ga na potvrdu komisiji za popis birača najkasnije 8 dana prije dana određenog za održavanje izbora. Popis birača zaključuje se tako da se na posljednjoj stranici svakog sveska popisa birača naznači: broj stranica svakog sveska odnosno popisa birača, broj upisanih birača označen brojem i slovima i datum kad je svezak odnosno popis birača zaključen. Ako se popis birača vodi u svescima, nadležni organ utvrdit će i posebnim aktom: koliko svezaka zajedno sačinjava popis birača, broj stranica svakog sveska popisa birača, broj građana upisanih u posebne sveske označen brojem i slovima, kao i datum kad je popis birača zaključen. Popis birača koji se vodi u obliku kartoteke zaključuje se tako, da nadležni organ posebnim rješenjem utvrđuje: za koja se naselja vode posebne kartoteke i ukupan broj kartica za svako od tih naselja, odnosno ukupan broj kartica kartoteke koja se vodi za cijelo područje općine, koliko je od tih kartica precrtano, kao i datum kad je kartotečni popis birača zaključen. Zaključeni popis birača, zajedno s rješenjem kojim se

utvrđuje koliko posebnih svezaka sačinjava taj popis, odnosno posebno rješenje o zaključenju popisa birača koji se vodi u obliku kartoteke, potpisuje rukovoditelj nadležnog organa koji vodi taj popis i ovjerava ga pečatom tog organa.

Članak 25.

Popis birača, nakon njegova zaključenja dostavlja se na potvrdu komisiji za popise birača općinske skupštine. Uz popis birača komisiji se dostavljaju zahtjevi građana za upis u popis birača odnosno za njegovu dopunu ili ispravak koje nadležni organ nije uvažio. Ako se popis birača vodi u obliku kartoteke, komisiji za popise birača dostavljaju se samo rješenja nadležnog općinskog organa uprave o zaključenju popisa birača i zahtjevi građana koji nisu uvaženi, s obrazloženjem zašto ti zahtjevi nisu uvaženi.

Članak 26.

Nadležni organ dužan je čuvati popis birača najmanje pet godina od dana potvrde popisa birača. Izvode iz zaključenog i potvrđenog popisa birača nadležni organ dužan je dostaviti općinskoj izbornoj komisiji najkasnije 24 sata prije vremena određenog za otvaranje biračkih mjesta na dan izbora.

5. Komisija za popise birača

Članak 27.

Komisiju za popise birača osniva općinska skupština. Komisija za popise birača općinske skupštine sastoji se od predsjednika i dva člana. Predsjedniku i članovima komisije imenuju se zamjenici. Predsjednika, članove i njihove zamjenike imenuje općinska skupština. Predsjednik komisije i njegov zamjenik imenuje se iz reda članova općinske skupštine. a članovi i njihovi zamjenici mogu biti imenovani i iz reda građana. Komisija za popise birača općinske skupštine provjerava pravilnost popisa birača, odlučuje o zahtjevima građana za upis, dopunu ili ispravak popisa birača koje nije uvažio nadležni općinski organ uprave koji vodi taj popis i potvrđuje popis birača.

Članak 28.

Kad komisija za popise birača općinske skupštine ustanovi da je popis birača pravilno sastavljen, odmah ga potvrđuje potpisom predsjednika i članova komisije i pečatom općinske skupštine, pa tako potvrđeni spisak vraća s ostalim materijalom nadležnom organu uprave. Ako komisija ustanovi da popis birača nije pravilno sastavljen, vratit će ga odmah nadležnom organu da ovaj izvrši potrebne dopune ili ispravke u roku od tri dana od dana njegova primitka. Ako se popis birača vodi u obliku kartoteke, komisija za popise birača općinske skupštine potvrđuje ga tako, da potpisom predsjednika, članova komisije i pečatom općinske skupštine potvrđuje rješenje nadležnog organa o zaključenju popisa birača i to rješenje vraća s ostalim materijalom ovom organu uprave.

Članak 29.

Komisija za popise birača općinske skupštine donijet će rješenje o svakom neusvojenom zahtjevu za upis u popis birača, dopunu ili ispravak tog popisa, u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva. Rješenje se dostavlja podnositelju zahtjeva. Protiv rješenja komisije može

se u roku dva dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba nadležnom općinskom sudu. Općinski sud dužan je u izvanparničnom postupku donijeti rješenje u roku od 48 sati od primitka žalbe.

Protiv rješenja općinskog suda nije dopuštena žalba. Na temelju rješenja općinskog suda donesenog o žalbi, upis u popis birača i u izvod iz popisa birača izvršit će se do dana određenog za održavanje izbora.

6. Privremeni upis u popis birača izvan mjesta prebivališta

Članak 30.

Hrvatski državljani koji su već upisani u popis birača, a koji pretpostavljaju da će se u doba izbora zateći izvan područja općine u kojoj imaju prebivalište (studenti, osobe na radu izvan mjesta prebivališta i sl.) privremeno će se na njihov zahtjev upisati u popis birača općine gdje se zateknu. Privremeni upis u popis birača izvan mjesta prebivališta izvršit će se temeljem potvrde o upisu u popis birača koja sadrži podatke da je osoba upisana u popis birača, te mjesta u kojem će se osoba privremeno upisati u popis birača (mjesto u kojem će glasovati na dan izbora). Potvrdu zadržava organ uprave koji obavlja privremeni upis u popis birača. Potvrdu iz prethodnog stavka daje općinski organ uprave kod kojega je osoba upisana u popis birača. Istovremeno s izdavanjem potvrde iz stavka 2. ovoga članka, organ uprave će sačiniti službenu bilješku da će osoba kojoj je izdata potvrda biti radi glasovanja privremeno upisana u popis birača određenog mjesta izvan područja općine u kojoj ima prebivalište. Nakon provedenih izbora nadležni organ će po službenoj dužnosti brisati službene bilješke iz stavka 4. ovoga članka kao i privremeni upis iz stavka 2. ovoga članka. Privremeni upis odnosno brisanje službene bilješke iz popisa birača može se obavljati do zaključenja popisa birača.

7. Glasovanje uz potvrdu

Članak 31.

Hrvatski državljani koji imaju biračko pravo a nisu upisani u izvode zaključenih i potvrđenih popisa birača, dostavljenih na biračka mjesta, mogu na dan izbora dokazivati pravo na glasovanje potvrdom nadležnog organa (potvrda za glasovanje). U potvrdu za glasovanje upisuju se podaci iz popisa birača te utvrđenje da je osoba upisana u popis birača za dotično biračko mjesto. Potvrde za glasovanje u izbornom materijalu sastavni su dio izvoda iz popisa birača za dotično biračko mjesto.

Glava III.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

Hrvatski državljani sa statusom prognanika privremeno će se upisati u popis birača u mjestu boravka radi omogućavanja glasovanja za Sabor Republike Hrvatske i predsjednika Republike Hrvatske u doba izbora. Upis u popis birača obavlja nadležni organ za popis birača sukladno odredbama ovoga zakona o upisu u popis birača i dokaza o statusu prognanika. Upis se obavlja po službenoj dužnosti temeljem podataka nadležnih centara za socijalni rad o osobama sa statusom prognanika u doba izbora ili na osobni zahtjev. Centri za socijalni rad

obavještavat će nadležne organe za popise birača o svim nastalim promjenama u evidencijama osoba sa statusom prognanika koje imaju biračko pravo.

Članak 33.

Sve radnje i akti kao i svi podnesci i dokazi u svezi s upisom u popis birača kao i dopune i ispravci popisa birača oslobođeni su plaćanja takse.

Članak 34.

Nadzor nad provođenjem ovoga zakona provodi Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Članak 35.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o biračkim spiskovima ("Narodne novine", br. 6/74.).

Članak 36.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 013-02/91-01/01

Zagreb, 28. ožujka 1992.

SABOR REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Sabora

dr. Žarko Domljan, v. r.

Predsjednik Vijeća udruženog rada

mr. Ivan Matija, v. r.

Predsjednik Vijeća općina

Luka Bebić, dipl. ing., v. r.

Predsjednik Društveno-političkog vijeća

Vice Vukojević, dipl., iur., v. r.